

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

С.ПРИВАЛОВУ

Шановний пане Сергію!

За дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України О.Корнієнка у Комітеті Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянуто Вашу електронну петицію з пропозицією "заборонити колишнім та справжнім членам політичних партій, які заборонені в Україні займатися політичною та державною діяльністю строком на п'ять років, з дня заборони діяльності партії" та за результатами розгляду повідомляється таке.

Відповідно до положень статті 23¹ Закону України "Про звернення громадян" електронна петиція, адресована Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, розглядається у порядку, встановленому цією статтею, за умови збору на її підтримку не менш як 25000 підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня оприлюднення петиції.

Електронна петиція, яка в установлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку, після завершення строку збору підписів на її підтримку розглядається як звернення громадян відповідно до вказаного Закону.

Враховуючи те, що на підтримку Вашої петиції подано 73 підписи за період з 2 листопада 2022 року по 2 лютого 2023 року, її розглянуто як звернення громадян.

З приводу пропозиції заборони "колишнім та справжнім членам політичних партій, які заборонені в Україні займатися політичною та державною діяльністю..." інформуємо, що порушене у Вашій електронній петиції питання вочевидь не може бути вирішено лише шляхом внесення відповідних змін до законів України та потребуватиме внесення змін до Конституції України.

Варто звернути увагу на те, що згідно із частиною першою статті 38 Основного Закону України громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Вимоги та обмеження, до прикладу, для кандидатів у народні депутати України вичерпно закріплені у Конституції України. Так, зокрема, відповідно до частин другої та третьої статті 76 Основного Закону України народним депутатом України може бути обрано громадянина України, який на день виборів досяг двадцяти одного року, має право голосу і проживає в Україні протягом останніх п'яти років. Не може бути обраним до Верховної Ради України громадянин, який має судимість за вчинення умисного злочину, якщо ця судимість не погашена і не знята у встановленому законом порядку.

Відтак, Конституцією України не передбачена можливість позбавлення права балотуватись на посаду народного депутата України громадянина України у зв'язку з його належністю в минулому до політичних партій (членством у політичних партіях, фракціях), зокрема тих, діяльність яких заборонена або призупинена на час війни.

Слід зазначити, що підстави дострокового припинення повноважень народного депутата України також визначаються Основним Законом України (стаття 81 Конституції України).

У зв'язку з цим внесена Вами пропозиція має розглядатись з урахуванням приписів частин другої, третьої статті 22, частини першої статті 64 Основного Закону України, якими встановлено, що конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані, а також не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України; при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Водночас Конституцією України не передбачено вимог та обмежень стосовно кандидатів у депутати місцевої ради, аналогічних тим вимогам та обмеженням, що передбачені Основним Законом України для кандидатів у народні депутати України. Також Конституцією України не визначено підстав дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради.

Частиною третьою статті 11 Закону України "Про статус депутатів місцевих рад" встановлено, що депутат місцевої ради є відповідальним перед виборцями свого виборчого округу і їм підзвітним. Порушення депутатом місцевої ради положень Конституції України і законів України, що встановлено судовим рішенням, яке набрало законної сили, є однією з підстав для відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою (пункт 1 статті 37 вказаного Закону).

У контексті зазначеного інформуємо, що на розгляді Парламенту перебувають проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо наслідків ухвалення судом рішення про заборону політичної партії для статусу депутатів місцевих рад" (реєстр. № 7476), поданий Кабінетом Міністрів України та альтернативні до нього проекти законів України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо наслідків ухвалення судом рішення про заборону політичної партії для статусу

депутатів місцевих рад" (реєстр. № 7476-1), поданий народним депутатом України Г.Мамкою, "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення правових наслідків ухвалення судом рішення про заборону політичної партії для статусу депутатів місцевих рад" (реєстр. № 7476-2), поданий народним депутатом України О.Літвіновим, та "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо правових наслідків заборони політичної партії за рішенням суду для депутатів місцевих рад" (реєстр. № 7476-3), поданий народними депутатами України Т.Плачковою, Д.Ісаснком та іншими народними депутатами України (далі – законопроекти №№ 7476, 7476-1, 7476-2, 7476-3). Головним комітетом з підготовки та попереднього розгляду зазначених законопроектів визначено Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

Внесення на розгляд Парламенту вказаних законопроектів обумовлено необхідністю врегулювання правових наслідків ухвалення судом рішення про заборону політичної партії для статусу депутатів місцевих рад.

З цією метою законопроектом № 7476 запропоновано внести низку змін до законів України "Про статус депутатів місцевих рад", "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про військово-цивільні адміністрації" та "Про правовий режим воєнного стану", передбачивши, зокрема, що однією з підстав дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради є набрання законної сили рішенням суду про заборону діяльності політичної партії, від місцевої організації якої висувалася та була обрана відповідна особа депутатом місцевої ради, а також входження депутата місцевої ради до депутатської фракції місцевої організації політичної партії, діяльність якої заборонена за рішенням суду, що набрало законної сили. Законопроекти №№ 7476-1 та 7476-2 для досягнення цієї ж мети передбачають внесення змін до Виборчого кодексу України та Закону України "Про статус депутатів місцевих рад", а законопроект № 7476-3, крім вказаних законодавчих актів, передбачає також зміни до законів України "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про політичні партії в Україні", "Про військово-цивільні адміністрації" та "Про правовий режим воєнного стану". За цими законопроектами, на відміну від законопроекту № 7476, набрання законної сили рішенням суду про заборону діяльності політичної партії має наслідком припинення діяльності відповідної депутатської фракції.

За наслідками розгляду вказаних законопроектів на своєму засіданні 16.11.2022р. Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України законопроект № 7476 прийняти за основу, а законопроекти №№ 7476-1, 7476-2, 7476-3 – відхилити. Наразі законопроекти очікують розгляду Парламентом.

Беручи до уваги наведене вище, повідомляємо, що зміст Вашого звернення та висловлені у ньому пропозиції доведено до відома народних депутатів України – членів Комітету як суб'єктів права законодавчої ініціативи для можливого врахування у подальшій законотворчій роботі.

Принадно висловлюємо Вам вдячність за активну громадянську позицію, небайдужість до процесів, що відбуваються в державі, щире прагнення до вдосконалення законодавства.

З повагою

Голова Комітету

О. ШУЛЯК

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Шуляк Олена Олексіївна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000023142C00E4D89400
Дійсний до: 20.05.2023 16:12:21

Апарат Верховної Ради України
04-23/15-2023/31007 від 15.02.2023

1107975